

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ
IRKÇILIK VE AYRIMCILIĞA KARŞI KOMİSYON
AYLIK BÜLTEN
Eylül 2023

Komisyonumuz aylık bültenlerimizle, bir önceki ayda medyada öne çıkan ırkçılık ve ayrımcılık örneklerini basın ve kamuoyu ile paylaşmayı, bu şekilde ırkçılık ve ayrımcılık konusunda bir farkındalık yaratmayı ve duyarlılığı artırmayı amaçlıyor.

Bizler, ırkçılığın sadece bir ideoloji değil, aynı zamanda toplumsal, ekonomik, siyasi, kültürel ve psikolojik alanların bütününe yansıyan bir toplumsal rejim olduğunu düşünüyoruz. Yaşadığımız coğrafyada Türk ve Sünni üstünlükçü pratikler her gün ortaya çıkıyor ve diğer etnik, dinsel grupları aşağılayan ırkçı söylemler her gün dolaşıma sokuluyor. Bu ırkçı pratikler ve söylemler sadece gündelik yaşamda değil kurumsal alanda da sürekli olarak ortaya çıkıyor. Kurumsal ırkçılık özellikle polis uygulamalarında, polis zulmünde, yargı alanında, mahkemelerde, genel olarak ceza sisteminde, ceza evlerinde, askeri alanda ve gündelik yaşamda yoğun olarak devam ediyor.

Hazırladığımız bu aylık bülten medyaya yansıyan bazı olayları kapsamakta. Bültenin yaşanan bütün olayları kapsama iddiası bulunmuyor. Bültenimizi, ırkçı pratikler ve söylemlerin burada yer alan haberlerden çok daha fazlası olduğunun farkındalığı ile hazırladığımızı giriş kısmında belirtmemiz gerektiğini düşünüyoruz.

1 Eylül

Amedspor taraftarlarına maç yasağı

Maltepe Stadyumu'nda 3 Eylül Pazar günü saat 16.00'da oynanan Sarıyer- Amedspor maçı öncesinde Sarıyer İlçe Spor Güvenlik Kurulu; maça Amedsporlu taraftarların alınmamasına karar verdi.

<https://www.guneydoguekspres.com/amedspor-taraftari-sariyer-macina-alinmayacak>

2 Eylül

Haham Mendy Chitrik'e yönelik nefret kampanyası.

Haber Vakti adlı internet sitesi, Türkiye Aşkenaz cemaati hahamı Mendy Chitrik'e yönelik bir nefret kampanyası başlattı. Site, Chitrik hakkında asılsız iddialarla haberler üretti. Taksim Camii Kültür Merkezinde gerçekleşmesi planlanan ve Nuh Arslantaş ve Mendy Chitrik'in konuşmacı olduğu "Yahudilik ve Yahudiler" semineri iptal edilmişti. Haber Vakti sitesi seminere gelen tepkileri "Tarihi Parşömenleri çalan, LGBTQ'nün gerçek organizatörü ve kısaca dünyanın en tehlikeli mafya yapılanması

olarak bilinen CHABAD örgütünün yasadışı Türkiye Temsilcisi Taksim Camii Kültür Merkezinde seminer verecek” diyerek ifade etmişti.

İptalin ardından Haber Vakti sitesinde art arda gerçekdışı haberler dolaşıma sokuldu. Bu haberlerde, Mendy Chitrik’in Antakya’da depremden etkilenen sinagogdaki tarihi parşömenleri çaldığı iddia edildi. Oysa bu parşömenler İsrail ilk yardım kuruluşu ZAKA tarafından götürülmüş, Mendy Chitrik tarafından geri getirilmişti. Üstelik sadece dini bir metin olması nedeniyle Yahudiler için manevi değeri olan bu parşömenlerin maddi ve tarihi bir değeri bulunmadığı ifade edilmişti.

<https://www.avlaremaz.com/2023/09/02/haber-vakti-sitesinden-mendy-chitrike-nefret-kampanyasi/>

3 Eylül

İstanbul’da Nazi Buluşması

İstanbul’daki Maçka Parkı’nda Nazi sempatanları buluşarak Nazi gamalı haç bayrağı açtı. Buluşmaya ait fotoğraf, “Kimseden korktuğumuz yok! Gözünüzün önünde açtık bayrağımızı” notuyla paylaşıldı.

“Öyle korktuğumuz falan yok! 30 Ağustos günü Maçka Parkı’nda herkesin gözünün önünde açtık bayrağımızı gel durdurabilirsen durdur” notuyla paylaşılan fotoğrafta, maske takıp Nazi bayrağı tutan genç yaşlarda dört kişi görülüyor. Fotoğraf bir süre sonra silinse de fotoğrafı paylaşan kullanıcı, kendisine silmesinin söylenmesi üzerine fotoğrafı sildiğini belirterek, “Ben antisemitizmi yaymaktan gocunmam” ifadelerini kullandı.

<https://halktv.com.tr/gundem/turkiyede-bir-ilk-nazi-bulusmasi-766972h>

5 Eylül

“LGBTİ+ propagandası yapılıyor” iddiasıyla saldırıya uğrayan sergiye soruşturma açıldı

İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin, “LGBTİ+ propagandası yapıldığı” iddiasıyla saldırıya uğrayan Feshane'deki 'Ortadan Başlamak' sergisi hakkında "halkı kin ve düşmanlığa tahrik" suçundan soruşturma başlatıldı. 19 küratör ve 300 sanatçının katıldığı, 400’ün üzerinde yapıtın sergilendiği 'Ortadan Başlamak' adlı etkinlik 22 Haziran'da açıldı. Açıldığı andan beri İslamcı kuruluşların, tarikat ve cemaatlerin hedefi haline geldi. İslamcılar, Artıstanbul Feshane'deki serginin önünde gün aşırı bir araya gelerek sergiyi tehdit etmiş, LGBTİ+’ları hedef göstermişti.

Savcı Hakan Aksoy, İBB’ye gönderdiği yazıda, “Ortadan Başlamak' isimli resim sergisinde sergilenen resimlerle ilgili” soruşturma açıldığını bildirdi. Aksoy, İBB'den serginin organizasyon ve düzenlenmesinde görev alanların isimlerini ve adreslerini istedi. Yazıda şöyle denildi: “Ortadan Başlamak isimli serginin organizasyon ve düzenlenmesinden sorumlu kişi/kişilerin açık kimlik ve adres bilgilerinin tespit edilerek, düzenlenecek evrakın ivedi olarak cumhuriyet başsavcılığımıza gönderilmesi rica olunur.”

<https://kaosgl.org/haber/ibb-nin-saldiriya-ugrayan-sergisine-bir-de-sorusturma-acildi>

9 Eylül

Bolu Belediye Başkanı Tanju Özcan: “Ezik Ermeniler”

Türkiye'nin A Milli Futbol Takımı, EURO 2024 Elemeleri D Grubu 5. maçında Eskişehir'de Ermenistan ile 1-1 berabere kalması üzerine Bolu Belediye Başkanı Tanju Özcan resmi sosyal medya hesabından "Biz, Türk milletinin takımını, hem de ülkemizde bu ezik Ermenilere ezdirtiyorsak kendimizi yazıklar olsun bize" sözlerini paylaştı.

https://twitter.com/nurhancetinkaya/status/1700428834061853040?t=STma1_2AYqT2HLf9kqPaRA&s=03

10 Eylül

İzmir'de Suriyeli 3 kadın çocuklarıyla otobüsten zorla indirildi

İzmir'in Buca ilçesinde belediye otobüsünde henüz bilinmeyen nedenle çıkan tartışmanın ardından Suriyeli 3 kadın çocuklarıyla birlikte araçtan indirildi. Olay anının cep telefonu kaydında, otobüsteki vatandaşların "defolun gidin ülkenize, ohh" dedikleri duyuldu.

<https://www.sabah.com.tr/yasam/izmirde-kadin-ve-cocuk-siginmacilara-cirkin-saldiri-nefret-kustular-6618960>

HDP'li olduğu için işten çıkarıldı

Muğla'nın Ortaca ilçesine bağlı Dalyan Mahalesi'nde bulunan Nish Caria Hotel'de çalışan Rabia Öz, Halkların Demokratik Partisi Muğla İl Kadın Meclisi toplantısına katıldığı için işten çıkarıldı. Yaklaşık bir aydır otelde çalışan Öz, 23 Ağustos'ta yapılan HDP Kadın Meclisi Toplantısı'na katılarak, burada çektiği fotoğrafı sanal medya hesaplarında paylaştı. Bunun üzerine Öz, aynı otelde çalışan kat sorumlusu tarafından HDP'nin toplantısına katıldığı için, "Teröristsin" denilerek hedef gösterildi ve mobbinge uğradı. Kat görevlisinin durumu otel sahibi Ali Mürşit Yağmurlu'ya aktarması üzerine de Öz, işten çıkarıldı. Rabia Öz, işverenin kendisine "Ben Türk'üm, devletimin karşısında duranı yanımda barındırmam" dediğini belirtti.

<http://mezopotamyajansi35.com/tum-haberler/content/view/218222>

12 Eylül

"Aksaray'da Amedspor taraftarlarını görmek istemiyoruz"

17 Eylül Pazar günü deplasmanda 68 Aksaray Belediyespor ile yapılacak maç öncesinde Şehr-i Müdafaa başlıklı basın açıklaması yayımlayan "68 Ergenekon" taraftar grubu "Aksaray'da Amedspor taraftarlarını, formalarını, atkılarını şehrimizde görmek istemiyoruz" ifadelerini kullandı. Açıklamada "Şehrimizde olaylara sebebiyet verecek tezahürat, slogan, oluşum, ya da gruplar görmemiz halinde müdahale etmekten asla çekinmeyeceğimizi ve geri adım atmayacağımızı siz değerli Aksarayspor taraftarlarına ve kamuoyunun bilgisine sunarız" denildi.

<https://twitter.com/metinyoksu/status/1701563125382668411?t=Hct51AEFB52WOD1x3770DA&s=08>

13 Eylül

Amedspor'un sađlık ekibine yasak

Amedspor Düzcespor maçıında sahada yaralanan Düzcesporlu futbolcuya müdahale eden sedye ekibine, Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü, bir yıl boyunca sahaya giriş yasağı koydu.

<https://amidahaber.com/diyarbakir/amedsporun-saglik-ekibine-de-yasak-geldi-4276h>

Nefret mitingine çağırın video kamu spotu olarak yayımlandı.

RTÜK'ün 6 Eylül'deki toplantısında onay verdiği, 17 Eylül'de İstanbul'da düzenlenecek nefret mitingine çağırın video kamu spotu olarak yayımlandı.

LGBTİ+'ların yaşama hakkını hedef alan nefret mitingine çağırın videoda halkı yanlış bilgilendiren içerik, bilimsel olmayan ve asılsız iddialar da paylaşıyor. Kamu spotu olarak yayımlanan içerikte "Cinsiyet değiştirme terapisi uygulanan çocukların sayısı hızla artıyor", "Bu gidişe dur denmezse gelecekte 23 Nisan ve 19 Mayıs bayramlarını kutlayacak çocuk ve gençlerimiz olmayacak" gibi ifadeler var. LGBTİ+ düşmanlığını "çocuklar, aile ve insanlık için" diyerek yaygınlaştıran video kamu spotu olarak yayımlandı.

Benzer bir video geçen yıl yapılan nefret yürüyüşleri öncesinde kamu spotu olarak yayımlanmış ve Kaos GL Derneği, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nun nefret mitingini kamu spotu olarak yayınlamasına dava açmıştı.

<https://kaosgl.org/haber/nefret-yine-kamu-spotu>

Kıbrıslı gazeteciye Türkiye'de cumhurbaşkanına hakaret cezası

Kıbrıs'ta günlük yayınlanan Avrupa Gazetesi'nin Genel Yayın Yönetmeni Şener Levent, "Kürtler ve biz" başlıklı yazısı nedeniyle Türkiye'de Cumhurbaşkanına hakarettten 11 ay 20 gün hapis cezasına çarptırıldı.

Levent "Kürtler ve biz" başlıklı yazısında "Meclisteki dört partiden üçü birleşmiş bu meselede... Bu ittifakın dışında kalan Kürt partisini meclisten atmak ve zindanlarda çürütmek için elbirliği yapmışlar... Kürtlerin başını ezmeye ahdetmiş olan zorba diktatörün yanında hepsi de... Diktatörün yolsuzlukları vesaire bile unutulmuş Kürtleri ezmek öne çıkınca... Dođu illerinde böyle bir kıyım olurken, batıdan hiç ses gelmiyor" diye yazmıştı.

Konuyla ilgili konuşan Levent, "Bizim mahkemelerimizde istedikleri sonucu alamadıkları için, gıyabımızda bizi Ankara'da yargılamaya başladılar. Reddediyorum" dedi.

<https://www.diclefiratgazeteciler.org/haberler/kibrisli-gazeteciye-turkiyede-cumhurbaskanina-hakaret-cezasi>